

SAKSFRAMLEGG

Til:
Programstyret ved Musikkonservatoriet

Møtedato:
19.10.2016

Sak:

Om profil - samarbeid - arbeidsdeling - konsentrasjon - Tilbakemelding til Rådet for utøvende musikkutdanning - RUM

Innstilling til vedtak:

Programstyret slutter seg til tilbakemeldingen uten merknader

Begrunnelse:

Tilbakemeldingen fra Musikkonservatoriet i Tromsø om profil, samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon er som følger:

Rådet for utøvende musikkutdanning (RUM) har, med bakgrunn i de tre rapportene "Spill på flere strenger" (2014), "Innspill til samspill" (2015) og "SAK i RUM" (2016), i brev av 01.07.2016 bedt om at medlems-institusjonene innen 20. oktober sender inn synspunkter på følgende temaer:

1. Profilering og utvikling av fremtidsrettede studietilbud
2. Samarbeid
3. Arbeidsdeling og konsentrasjon.

Brevet fra RUM finnes som vedlegg 1.

1. PROFIL OG UTVIKLING AV FREMSTIDSRETTEDE STUDIETILBUD

Institusjonene er bedt om å gi tilbakemelding på følgende punkter:

- a) Beskriv [navn på institusjon] nåværende profil og spisskompetanse
- b) Hva er [navn på institusjon] syn på dagens nasjonale tilbud og dimensjoneringen av disse?
- c) Hva vurderer [navn på institusjon] som viktig mht. samfunnets behov (nasjonalt og internasjonalt) i de kommende 10-20 årene?

A) Nåværende profil og spisskompetanse

A.1. UiTs og Musikkonservatoriets samfunnsoppgave

Musikkonservatoriet (MK) er den eneste høyere musikkutdanningsinstitusjonen i Nord-Norge og er en enhet ved breddeuniversitetet UiT Norges arktiske universitet (UiT).

UiT skal bidra med kunnskap og menneskelige ressurser for å skape økonomisk, kulturell og sosial utvikling i nord. For å oppnå dette skal UiT ha bredde og mangfold i sitt samlede utdanningstilbud. UiT betrakter kunst og kultur – herunder sin egen musikkutdanning – som viktig element i ivaretagelsen av sitt samfunnsoppdrag og i samfunns- og næringsutviklingen. I den sammenheng framheves også UiTs ansvar for samiske språk, kultur og livskvalitet.

Musikkutdanningens betydning for UiT som breddeuniversitet og for Nord-Norge må sees i sammenheng med musikkens generelle samfunnsmessige betydning. Musikk skaper opplevelser, gleder, opprører, berører og preger mennesker og gir grobunn for refleksjon. Musikken treffer dypt og berører bredt, bygger fellesskap, relasjoner og legger grunnlag for et kulturelt «VI». I tillegg til å utdanne uøvende musikere og musikkpedagoger til landsdelens og nasjonens musikkliv, kulturliv, kulturnæringsliv og ulike skoleslag, bidrar Musikkonservatoriet til det allmenne dannelsesarbeidet og den generelle kompetanse-hevingen som skjer i landsdelen, til utvikling av landsdelens innovasjon-, mestrings- og læringsevne og til det samfunnsgodet det er å ha et kunstnerisk opplevelsestilbud. MKs kandidater er også innholdsleverandører til bl.a. landsdelens voksende reiseliv. UiTs samlede erfaring viser at ca. 70 % de som utdannes i landsdelen blir værende og virkende i området der de er utdannet.

På grunnlag av denne forståelsen av den rollen høyere musikkutdanning har generelt og i vår landsdel spesielt har MK som mål å gi musikere og musikkpedagoger en bred, helhetlig og yrkesrelevant utdanning som gjør dem i stand til å fange opp og forstå musikkens betydning i samfunnet, vår tids musikalske praksis og hva det betyr for den enkelte. Vi skal:

- gi musikkfaglig utdanning som stimulerer til fremragende praksis, forskning, kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid
- utdanne selvstendige og trygge utøvere og pedagoger som har evne og vilje til å bidra til utvikling og endring innenfor sine fagfelt
- drive forskning, kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid som favner bredt
- være en dynamisk arena for studenter og ansatte som arbeider aktivt i samspill med det lokale og det internasjonale

A.2 Musikkutdanning i en nordlig og global kontekst

Over tusener av år har det i nordområdene utviklet seg ulike former for tradisjonsmusikk – de samiske musikkformene er særlig viktige for oss. Variasjonen er norm og mengden av utøvere som både bærer videre tradisjoner og utvikler nye former er økende.

I løpet av de siste århundrene har ulike former for kunstmusikk, jazz og improvisasjonsbasert musikk samt populærmusikk fått stadig større utbredelse i våre nordlige områder. Disse musikkformene har fått stor innflytelse hovedsakelig fordi utbredelsen av dem har vært understøttet av sterke offentlige og private institusjoner og interesser som for eksempel utdanningsinstitusjoner, orkestre, foreninger festivaler og bedrifter. Særlig kunstmusikken har blitt utfordret av en økende interesse for nye former for tradisjonsmusikk og framveksten av den globale underholdningsmusikken.

De tradisjonelle musikkformene, kunstmusikken og jazz og improvisasjonsbasert musikk har et stort felles potensial som finnes og utløses når høyt kvalifiserte utøvende musikere, musikkskapere og pedagoger fra de ulike retninger møtes i respekt på arenaer hvor deres dyktighet blir anerkjent og får utvikles. Musikkonservatoriet i Tromsø tar mål av seg til å være en slik arena. Derfor er arbeidet med å utvikle studietilbud i samisk musikk og musikktradisjon startet og derfor er også MK sete for et tematisk nettverk i UArctic-regi – UArctic World Ensemble (<http://www.uarctic.org/organization/thematic-networks/uarctic-world-ensemble/>).

De siste års endringer i befolkningssammensetningen i vår landsdel med stadig større innslag av barn og ungdom med en sammensatt kultur- og utdanningsbakgrunn skaper nye utfordringer for framtidens musikkpedagoger. MK har etter å ha hatt studenter i lærerpraksis i Sør-Afrika i løpet av de siste seks år, innledet et samarbeid med Nelson Mandela Metropolitan University i Port Elizabeth med det siktemål å utforske musikkpedagogens rolle som undervisningsleder, lærer, utøver og arrangør samfunn som gjennomgår store endringer som følge av økt globalisering. Bruk av ulike digitale læringsplattformer er et viktig innslag i tillegg til fysisk og mental helse.

A.3 Studietilbudenes hovedprofil

Som en følge av denne erkjente sammenhengen mellom ulike musikalske uttrykksformer og sjangre og betydningen av nordlige og globale spørsmål, har MK valgt å ha felles studieprogrammer for det som vanligvis kalles klassiske og rytmiske instrumenter.

Videre oppfatter vi musikkutdanning både som et individuelt og et kollektivt prosjekt. Derfor har kammermusikk og samspill fått en mye større plass de siste årene og definisjonen av hva vi mener med klasse-/gruppeundervisning står nå for tur for nærmere avklaring. Vi er også opptatt av å oppøve evnen til refleksjon og til å omsette denne i handling hvor studentens individualitet i kollektivet blir sentral. Det legges derfor vekt på at studentene helt fra starten av skal oppøves til å reflektere over sin egen identitet som musiker, hva som trengs for å utvikle seg som profesjonell utøver og pedagog og hvilke rammebetingelser som gjelder for det arbeidslivet man skal fungere innenfor etter endt utdanning.

Musikkonservatoriet har over flere år hatt et særlig fokus på fagområdet hørelære som et av flere viktige musikkteoretiske støttefag. Og utvikling av et mastertilbud i musikk-pedagogikk som kan møte de ovenfor skisserte nordlige og globale utfordringer er påbegynt

B. Syntet på dagens nasjonale tilbud og dimensjoneringen av disse

For å kunne påta oss den samfunnsoppgaven som Storting og Regjering har gitt UiT som breddeuniversitet og som UiT som en følge derav har gitt MK, må vi ha en tilstrekkelig bredde i våre studietilbud. Det er videre uomtvistelig slik at vi ikke vil klare dette uten å samarbeide med andre musikkutdanningsinstitusjoner i inn- og utland. Verken studentmarkedet eller arbeidsmarkedet er lokalt, eller regionalt lengre – det er internasjonalt.

Vi er derfor som utdanningsinstitusjon svært positive til å utvikle samarbeid med andre musikkutdanningsinstitusjoner. Vi mener at MK som en liten og gjennomslagskraftig musikkutdanningsinstitusjon har gode forutsetninger for å tilpasse oss ulike samarbeidstiltak og at vi vil kunne være en god bidragsyter. Se mer nedenfor.

C. Viktige samfunnets behov (nasjonalt og internasjonalt) i de kommende 10-20 årene

Vi har allerede vært inne på noe av dette i pkt. A ovenfor.

Generelt sett er mener vi at musikkutdanningenes ambisjon bør være å utforske og utfordre sosiale, kulturelle og samfunnsmessige dimensjoner. I vår tid er musikken stadig oftere sjangeroverskridende og interdisiplinær enn tidligere, og arbeidsmarkedet for musikere og musikkpedagoger er sammensatt. De som søker høyere musikkstudier har ofte før de begynner å studere alt startet med å orientere seg i denne virkeligheten, og de ser for seg mange ulike arbeids- og oppdragsgivere.

Vi mener derfor at høyere musikkutdanninger generelt sett må innrettes slik at utviklingen av studentene som hele personer står i sentrum. Derfor innretter vi ved MK oss på å

- gi utdanningstilbud som gjør studentene i stand til å utvikle et personlig uttrykk på høyt kunstnerisk nivå
- gi fleksible utdanningstilbud som dyktiggjør studentene i forhold til bred og selvstendig deltagelse i arbeidslivet
- utvikle utøvere og pedagoger til å bli gode formidlere med evne og vilje til å bidra til utvikling og endring innenfor sine fagfelt

Samarbeid, Arbeidsdeling og Konsentrasjon. Hvilke nye studietilbud bør utvikles og hva kan vi bidra med?

Institusjonene er bedt om å gi tilbakemelding på følgende punkter:

d) Hvilke nye studietilbud bør utvikles?

e) Hva kan [navn på institusjon] bidra med?

2. Samarbeid

- Har [navn på institusjon] forslag til nasjonale samarbeidstiltak?

- Har [navn på institusjon] forslag til samarbeid om studietilbud med en eller flere RUM-institusjoner?

3. Arbeidsdeling og konsentrasjon

- Har [navn på institusjon] synspunkter på studietilbud som kan konsentreres av hensyn til robust læringsmiljø og tilstrekkelig rekruttering? I så fall, hva kan legges ned (studieprogram, instrumenttilbud o.l.) ved egen institusjon?

Ved MK er vi midt i arbeidet med å revidere av våre studieprogrammer. Det er for tidlig å si noe om hvilke nye emner som vi bli utviklet. Konkret har vi satt oss som mål at følgende sentrale elementer skal være i fokus under revisjonsarbeidet:

- kunnskap om utvikling og drift av egen kunstnerisk og kunstpedagogisk praksis
- kunnskap om og erfaring fra praksisfeltet – innovativ bruk av teknologi – fokus på målet om økt tverrfaglighet ved fakultetet
- konkrete muligheter for utveksling og praksis i utlandet
- utrede hvordan kunsthøgskolen skal ivaretas i UiTs lærerutdanninger
- utarbeide en strategi for lokalt og regionalt utdanningssamarbeid i hele utdanningslinja fra SFO til høyere utdanning

For tiden er status følgende når det gjelder våre studieprogram:

1. Bachelor i musikkutøving – revidert studieplan ble innført fra høsten 2015. Programmet er delt i en to avdelinger 1. avdeling (1. og 2. år) og 2. avdeling (3. og 4. år). For tiden arbeides det med revisjoner av eksisterende emner og utvikling av valgemner for 2. avdeling.
2. Bachelor i faglærerutdanning i musikk. Ny revidert studieplan er vedtatt.
3. PPU. Ny revidert studieplan er vedtatt og studiet er i gang.
4. Master i musikkutøving. Revisjonsarbeid vil bli iverksatt.
5. Master i musikkpedagogikk. Revisjonsarbeidet er i gang.
6. Det er igangsatt er arbeid med utvikling av studietilbud i samisk musikk og musikktradisjon.

Som nevnt er MK svært positive til og opptatt av nasjonalt og internasjonalt samarbeid. Gjennom flere år har MK hatt musikkfaglige utviklingsprosjekter med søsterinstitusjoner i Russland og Ukraina for å nevne noen.

Vi ønsker et samarbeidet mellom musikkutdanningsinstitusjonene i Norge bygd på tillitsskapende mekanismer som inngir respekt mellom partene.

Vi ønsker at RUM skal sette i verk en prosess som har et annet utgangspunkt enn det som har vært tilfelle hittil. Det betyr at man i RUM-sammenheng skal komme bort fra en generell diskusjon om SAK til iverksetting av konkrete tiltak som bidrar til økt systematisk samarbeid mellom RUM-medlemmene – for eksempel:

- Systematisk student- og lærersamarbeid i form av utøvende prosjekter
- Systematisk student- og lærerutveksling som for studentenes del kan resultere i innpassing av emner tatt ved andre institusjoner
- Fellesemner
- Fellesgrader

Som eksempel er det startet samtaler mellom MK og Institutt for musikk - klassisk/musikkpedagogikk ved UiA om mulig samarbeid omkring mastertilbud i korledelse og ensemblesang.

Som det pekes på i rapporten "SAK i RUM" (2016) mener vi konkret at opera- og kirkemusikk er to eksempler på fagområder hvor en kan utprøve SAK-arbeidet i praksis.

Kjell Magne Mælen
dekan, saksbehandler

—

kjell.magne.mælen@uit.no
906 13 054

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur